

Undervisningsbeskrivelse

Termin	2020-2023
Institution	Favrskov gymnasium
Uddannelse	stx
Fag og niveau	Historie – A niveau
Lærer(e)	Bert Ernst
Hold	3v

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Folkedrab
Titel 2	Historien om mennesket
Titel 3	Konspirationsteorier
Titel 4	Censur – flerfagligt forløb (DHO)
Titel 5	Historikeren i verden (ikke selvstændigt emne)
Titel 6	Krigsførere (opgives ikke til eksamen)
Titel 7	Korstogene
Titel 8	Danmark – stat og nation. National identitet.
Titel 9	Rusland - den kolde krig og tiden efter
Titel 10	Inkariget
Titel 11	Ikke statslige magtorganisationer – Mafiaen i Italien
Titel 12	Kronologiforløbet - Udslusning (ikke selvstændigt emne)

Titel 1	Folkedrab
Indhold	<p>Hvordan opstår folkedrab? Hvordan har fremtiden set på det som vi kalder holocaust. Har den brugt fortidserfaringen til noget som helst? Hvordan kan man legitimere et folkedrab i et europæisk land efter 1945? Hvad kan det internationale samfund gøre når folkedrabet sker?</p> <p>Tema 1: Holocaust. Introduktion til forløbet og arbejde med Holocaustkronologi: Politiken. Mandag 27. januar 2003: "Folkedrab – og international ansvarlighed" ("Folkedrabssavisen"): forsidebilledet og Faktalink/Holocaust: Holocaustkronologi Bearbejde begreberne Endlösung og Holocaust: Hofer, Nationalsocialismen: "Wannsee-protokollen". www.folkedrab.dk/holocaust/gerstein. „Øjenvidneberetninger om massegasninger" Fra Gerstein-rapporten og "Guds spion Kurt Gerstein – offer, modstandsmand, gerningsmand eller lidt af dem alle?"</p> <p>Tema 2: Konsekvenser af Holocaust. Definition på folkedrab med henblik på at sammenligne folkedrabene i Armenien, Rwanda og Cambodia. Klip om FNs åbning fra USA News 1945 http://www.youtube.com/watch?v=s42rqEAWekc. FN's menneskerettighedserklærings artikler fra 1948. FN's konvention om folkedrab og Kritik af definitionen (egen kopi): http://www.menneskeret.dk/menneskeretieuropa/fn/folkedrab/ Case: Armenien 1915-1918. Cambodja 1975-1979. Rwanda 1994: http://folkdrab.dk: Artiklerne: „Før folkemordet“. "Folkemordet". "Efter folkemordet".</p> <p>Tema 3: Folkedrab i Europa i dag. Bosnien: Analyse af folkedrab og international ansvarlighed i det moderne Europa. Baggrundsstof om Jugoslaviens opløsning på folkedrab.dk. The Killing Days https://folkedrab.dk/kilder/kilde-uddrag-af-the-killing-days-af-kemal-pervanic, Hvad skete i Srebrenica: Baggrundsmateriale https://folkedrab.dk/artikler/srebrenica, undersøgelse vha kilderne: Republika Srpskas (de bosniske serbere) rapport om Srebrenica, Vidneudsagn Drazen Erdemovic, Vidneudsagn beskyttet vidne "L" og Udtalelse af Ratko Mladic ved indtagelsen af Srebrenica, alle fra folkedrab.dk. Uddrag af Slobodan Milosevic's tale i det serbiske parlament i 1991 https://folkedrab.dk/kilder/kilde-uddrag-af-slobodan-milosevics-tale-i-det-serbiske-parlament, Det internationale samfunds manglende indgreb: Brevveksling John Major og David Owen. https://www.folkedrab.dk/kilder/kilde-uddrag-af-david-owens-brev-til-premierminister-john-major og https://www.folkedrab.dk/kilder/kilde-uddrag-af-premierminister-john-majors-brev-til-david-owen. FN i dag, Responsibility to Protect: https://um.dk/da/udenrigspolitik/folkeretten/folkeretten-a/responsibility-to-protect/.</p> <p>Tema 4: Mindekultur. Hvordan kommer et land videre efter folkedrab. Traditionelle mindesmærker: Frihedsstøtten og Landsoldaten og den lille hornblæser: http://kk.sites.itera.dk/apps/kk_monumenter/index_ny.asp?lang=dk&mode=detalje&id=24 http://kk.sites.itera.dk/apps/kk_monumenter/index_ny.asp?lang=dk&mode=detalje&id=108 Mindesmærket i Berlin: Sune Bechmann Pedersen (2005), Denkmal für die ermordeten Juden Europas, Kbh, s. 6-23 og Mahnmahl i Berlin: Diverse billeder fra internettet.</p> <p>Kernstof: Forskellige styreformer og samfundsorganiseringer. Menneskerettigheder. Holocaust. Historiebrug.</p>
Omfang	13 blokke

Særlige fokus-punkter	Fokus på viden om centrale begivenheder i Europas historie og verdenshistorien i det 20. årh. specifikt – folkedrab, som har formet vor tids menneskesyn. Reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende. Handlemuligheder. Mindekultur. Introduktion til metodisk-kritisk bearbejdelse af historisk materiale. Kompetencer: at kunne redegøre for problemfelterne, at kunne stille nye spørgsmål til emnet, notatteknik, hensigtsmæssig forberedelse til timerne. Tekstlæsning og behandling af forskellige kildetyper. Sempel infosøgning på internettet. Generel introduktion til faget.
Væsentligste arbejdsformer	Introduktion til forskellige arbejdsformer: Klasseundervisning, par arbejde, gruppearbejde af kortere varighed, herunder matrixgrupper.

Titel 2	Historien om mennesket
Indhold	<p>Overgangen fra jæger-samler samfundet til agrarsamfundet. Hvilken rolle spiller naturen for mennesket. Hvilke faktorer er vigtige i en samfundsopbygning? Hvilke konsekvenser har det for magtforholdet mellem menneskene, grupper af mennesker og forskellige samfund/områder?</p> <p>Intro til naturen som mod og medspiller i oldtiden. En fraværsprotokol fra den ægyptiske civilisation fra Thiedecke, Johnny, Ansigt til ansigt Rane Willerslev: Historien om mennesket (3:4). Fælden klapper https://www.dr.dk/drtv/se/historien-om-mennesket--med-rane-willerslev-faelden-klapper_225447</p> <p>Kunstvanding som grundlag for samfundet: Egypten. Samspil mellem natur, mennesker, kultur og samfund ud fra diverse billeder og spørgsmål om Kornkamre, køleskabe og opbevaring af mad, kunstvanding (https://www.youtube.com/watch?v=jjdOlv82kPE), geografi, grænser og sikkerhed. Sammenligning af vore antagelser med baggrundsstof: Uddrag fra A history of World Societies 2004.</p> <p>Menneskenes stilling i samfundet: Om erhverv fra Frederiksen m.fl. (2013), Grundbog til historie, fra oldtiden til enevældens samfund, s. 30-32.</p> <p>Bystaten som grundlag for samfundet: Geografisk baggrund fra Frederiksen m.fl. (2013), Grundbog til historie, fra oldtiden til enevældens samfund, s.33.</p> <p>Spil om de græske bystaters samarbejde, for at anvende den opnåede forståelse af samspillet.</p> <p>Konkurrencen mellem Athen og Sparta fra Frederiksen m.fl. (2013), Grundbog til historie, fra oldtiden til enevældens samfund, s. 46-48. Om Sparta Fra: Historienet, https://historienet.dk/civilisationer/graekere/krigerstaten-sparta, og Athen fra https://historienet.dk/civilisationer/graekere/hvor-stor-var-athen.</p> <p>Kvinder i bystaten: Aristoteles og Xenofon om Sparta og Aristoteles om dyrenes forplantning – alle fra Isager, Han og hun i Hellas.</p> <p>Fra Bystat til imperium: Romerriget som eksempel på ekspansion og fald. Forskellige fremstillinger fra Danielsen, Kim Beck m.fl. (2007), Fokus 1. Fra Antikken til reformationen, s. 37-43, Frederiksen, Peter (2013), Grundbog til historie – fra oldtiden til enevældens samfund, s. 75, 78 & 85-86 og Vollmond, Christian m.fl. (2014), s. 38-40 & 52-55</p> <p>Kernestof: Levevilkår, teknologi og produktion. Styreformer og samfundsorganisering. stats- og nationsdannelser</p>

Omfang	13 blokke
Særlige fokus-punkter	Fokus på samspillet mellem det enkelte menneske og naturen, samt betydningen heraf for samarbejdet og magtstrukturen. At arbejde induktivt og kreativt med begreberne. Kompetencer: At kunne redegøre for problemfelterne, at kunne foretage enkle analyser, at kunne forstå fagets brug af materialer. Mundtlighed: Arbejde med at formulere sig klart, præcist og argumenterende i forhold til problemstillingerne.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, matrixgrupper

Titel 3	Konspirationsteorier
Indhold	<p>Hvad er en konspirationsteori? Hvorfor opstår disse teorier? Hvad karakteriserer disse teorier? I hvor høj grad er de i nutiden et udtryk for de store fortællingers død og hvilke konflikter i samfundet dækker de egentlig over?</p> <p>Hvilke kender I? Undersøgelse af egen viden og erfaring.</p> <p>Kendetegn ved konspirationsteorier. Vollmond, Christian m.fl. (2014), Hvem stod bag? Basis tekst: s. 15-17 og 32-33 (definition og udbredelse), s. 26-31 (Karakteristiske træk og testning af en konspirationsteori). Hvornår opstår teorierne http://www.faktalink.dk/titelliste/kons/konshist. Hvorfor er konspirationsteorier tiltalende fra DR: https://www.youtube.com/watch?v=tMgoDw8Loqo</p> <p>Case 1: QAnon. Egen søgning på nettet + https://denstoredanske.lex.dk/QAnon. Teoritekst: Brockdorf: konflikter og konspirationer, s. 83-85.</p> <p>Case 2: EURABIA. Hedegaard, Lars: Den anden besættelse I Vollmond (2014), s. 138-142 og baggrundsinfo s. 133. Teoritekst: Vollmond/Hassing: Pseudohistorie, s. 74-78.</p> <p>Case 2: EU. Kortfilm (2011), Messerschmitt, Morten: "Det europæiske bedrag". Teoritekst: Vollmond/Hassing: Pseudohistorie, s. 74-78.</p> <p>Kernestof: Ideologiernes kamp, nye grænser og konflikter. Historiebrug.</p>
Omfang	6 blokke
Særlige fokus-punkter	Fokus på begreberne konspirationsteori og pseudohistorie. Forståelse for hvor og hvorfor de opstår og at sætte dem i relation til begrebet pseudohistorie – altså den bevidste vildledning af mennesket. Menneskets historiesyn og historiebrug kommer derfor til at stå centralt i forløbet. Kompetencer: At kunne redegøre for problemfelterne, at kunne foretage enkle analyser ud fra teoretisk materiale, at kunne stille nye spørgsmål til emnet. Fortsat arbejde med at formulere sig klart, præcist og argumenterende i forhold til problemstillingerne.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde

Titel 4	Censur – flerfagligt forløb (DHO)
Indhold	<p>Hvad der er forbudt hvornår og hvorfor, er centrale spørgsmål, hvordan vores samfund til forskellige tider og af forskellige årsager har forsøgt at bremse eller begrænse udvekslingen af en bestemt type af information.</p> <p>Periodisering: Leg med forskellige principper og kig på forskellige lærebøgers måde at periodisere på. Mål: At lave en periodisering ud fra begrebet censur.</p> <p>Før enevælden: Love fra Rom og Island om hvad man må sige (egen kopi), censurens opståen fra https://forbudtlitteratur.systime.dk/?id=140 eller https://learning.nexus.dk/gymnasiale-uddannelser/ytringsfrihedens-historie-i-danmark/ytringsfrihed/ytringsfrihed-og-religion/#, Kirkeordinansen 1539 http://www.lutherdansk.dk/trellix/id134.htm</p> <p>Enevælde: Indførelse af enevælde fra https://danmarkshistorien.dk/fileadmin/filer/E-boeger_-_pdf/5-Den-aeldre-enevaelde.pdf, s. 1-3 & 8. Censur under enevælden fra https://forbudtlitteratur.systime.dk/?id=141, elevfundne billeder af enevælden fra nettet. Forordning om trykkefrihedens grænser, 27. september 1799 fra forbudt litteratur. Samfundsudviklingen under enevælden fra https://danmarkshistorien.dk/fileadmin/filer/E-boeger_-_pdf/6-Den-yngre-enevaelde.pdf, s. 2 og 8-12.</p> <p>Demokrati: Baggrundsstof om indførelsen af demokrati fra https://danmark.systime.dk/?id=504, kort om grundloven fra https://faktalink.dk/folkeskolens-historiekanon-17-grundloven-1849, om censur og sædelighed https://forbudtlitteratur.systime.dk/index.php?id=138&L=0. Billedet af den grundlovgivende forsamling. https://danmarkshistorien.dk/fileadmin/filer/E-boeger_-_pdf/7-Det-unge-demokrati.pdf s. 49-50 om de folkelige bevægelser.</p> <p>Censur, sædelighed & utugt i 1800-tallet. Case: Albertine-sagen. Billedet Albertine i politilægens venteværelse https://historielab.dk/til-undervisningen/kildebank/koen-og-seksualitet/3-paa-kanten/bog-maleri-prostitutionen/ og om retssagen fra https://forbudtlitteratur.systime.dk/?id=181. Sædelighedsdebat, køns- og familienormer: Det Hirschsprungske familie billede og A.C. Meyer om køn fra https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/ac-meyer-revolutionaere-maend-og-saedelige-kvinder-indlaeg-i-social-demokraten-den-16-april-1887/</p> <p>Blufærdighed og sædelighed i 1900-tallet. Utugtsparagraffen 1930 fra Hein, Søren (2017), Fri porno 1969, 100 Danmarkshistorier, s. 21, Pornografiens lovliggørelse fra https://forbudtlitteratur.systime.dk/?id=187, billeder fra 1930'erne (egen kopi) og 1970'erne fra Hein, Søren (2017), Fri porno, 100 Danmarkshistorier, forsiden. Kilde: Ritzaus Bureau 1972 og https://www.dr.dk/ligetil/aendringer-i-samfundet-ligestillede-maend-og-kvinder-mere. Hvor står vi i dag? Analyse af billeder fra nettet.</p> <p>Kernestof: Forandringer i levevilkår, politiske og sociale revolutioner, demokrati og ligestilling</p>
Omfang	10 blokke
Særlige fokus-	Fokus på samspil med dansk med vægt på kontrol af individ og grupper gennem censur. Et grundlæggende overblik over centrale historiske udviklingslinjer i Danmark, herunder

punkter	overvejelser om periodiseringsprincipper. Klargøring til valg af emne til DHO'en. Kompetencer: At kunne redegøre for problemfelterne, at kunne foretage enkle analyser, at kunne forstå fagets brug af materialer. Fortsat arbejde med at formulere sig klart, præcist og argumenterende i forhold til problemstillingerne.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, matrixgrupper

Titel 5	Historikeren i verden - ikke selvstændigt emne
Indhold	<p>Hvilke mærkelige monumenter falder vi over på vores (ferie)rejser? Hvilken historiebrug er der tale om? Hvordan kan historiefaget medvirke til at forstå og løse problemer i nutiden?</p> <p>Tema: At begå sig i historisk materiale: Hvordan arbejder vi med materiale i historie! Det handler om kritisk tilgang, forståelse af hvordan historie bruges (historiebrug) og hvordan vi selv forholder os til den historiebrug vi iagttager.</p> <p>Materiale 1: En turistattraktion - Monumentet af Leif Erikson til minde om opdagelsen af Vinland foræret til Island af den amerikanske stat i 1930'erne. Herunder fakta om statuen fra https://icelandmag.is/article/ten-fascinating-facts-about-statue-leifur-eiriksson. Hvorfor USA kunne være interesseret i at stille en statue op i Reykjavik i 1930, og hvorfor Island kunne være interesseret i at lade USA gøre det.</p> <p>Materiale 2: Alt andet end en turistattraktion - Mindesmærke over faldne græske sømænd i Syvota, som en del af de græske frihedskrige i 1800-tallet. Historiebevidsthed i dag. Uddrag fra en avis om indvielsen af statuen fra 17.11.2021 fra https://www.thesprotikospalmos.gr/adelfopoiisi-mnimeio-ydraion-nayton-sta-syvota/</p> <p>Tema: Drivkræfter: Med udgangspunkt i forløb 6,7 & 11. Teori: aktør(individ)/struktur som historiens drivkræfter fra teori fra Bonne Larsen, Henrik m.fl. (2005) Introduktion til historie, s. 10-12.</p> <p>Kernestof: Historiebrug og -formidling. Historiefaglige teorier og metoder.</p>
Omfang	4 blokke
Særlige fokus-punkter	<p>Små nedslag, som samler sig om historiebrug og -formidling. De er koblet med remediering for at skærpe elevernes sans for kompleksiteten i historiefaget.</p> <p>Kompetencer: At kunne redegøre for problemfelterne, at kunne foretage komplekse analyser, at kunne forstå fagets brug af materialer. Fortsat arbejde med at formulere sig klart, præcist og argumenterende i forhold til problemstillingerne.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, matrixgrupper

Titel 6	Hærførere
Indhold	<p>Studiegruppebaseret tema. Hvorfor får nogle hærførere stor omtale i historiebøgerne? Hvad karakteriserer dem? Hvad har de egentlig bidraget med? Er individet den væsentligste drivkraft for historiens gang? Eller er der andre faktorer i krigens historie?</p> <p>Intro: Sokrates's karakteristik af feltherren og billedet "Napoleon passerer det store St. Bernhard pas" https://krigsvidenskab.dk/emne/feltherrekunst og https://www.napoleon.org/en/history-of-the-two-empires/paintings/bonaparte-crossing-the-great-st-bernard-pass/, samt opslag på begrebet strategi https://denstoredanske.lex.dk/strategi for at nærme os emnet krigsfører/krigsførelse</p> <p>Personen (aktøren): Hver studiegruppe valgte en hærfører inden for forskellige perioder. Hvem er personen, bedrifter, betydning for stat/samfund, hvorfor havnet i historiebøger. Valgte feltherrer: Cæsar, Karl d. Store, Djengis Khan, Hong Xiuquan, MacArthur, Norman Schwarzkopf. Formidling af resultat og opsummering af fælles viden vha matrixgrupper. Litteratur: Om feltherrerne og konkrete udviklinger indenfor teknologi og taktik, delvis også indenfor strategi (altså det store samspil mellem politiske mål og militær indsats). Mønster-Kjær, Esben (2004), Feltherrer.</p> <p>Individets betydning for historien: Sammenligning af historikeren Erik Lunds og Esben Mønster Kjær beskrivelse af Karl d. Store som eksempel. Teori om historiens drivkræfter fra Introduktion til historie, s. 10-12 og aktør/struktur begreber (egen kopi). Diskussion om i hvor høj grad de valgte krigsførere har været den afgørende drivkraft for historiens udvikling.</p> <p>Krigsførelsens udvikling og betydning for synet på feltherren: Forskellige input om våbentechnologi i renæssancen, lederskab som en del af krigens elementer, 1. v.kr. som radikal ændring: den totale krig, hybridkrig efter 1945 alt fra Bæk Meier, Jeppe m.fl. (2017), Krigens historie, samt General Helsøes om strukturelle ændringer i samfundet og Vestens dominerende stilling i verden ud fra en militær betragtning fra Mønster-Kjær, Esben (2004), Feltherrer, s. 13-15.</p> <p>Kernestof: Nationale, regionale og globale konflikter og samarbejdsrelationer.</p>
Omfang	7 blokke
Særlige fokus-punkter	<p>Fokus på krigens historie og feltherrernes (individets) betydning for stat og samfund. Forskellige forklaringer på samfundsmæssige forandringer. Diskussion af historiens drivkræfter. Kompetencer: At kunne redegøre for problemfelterne, at kunne foretage enkle analyser, at kunne forstå faglige begreber. Arbejde med at formulere sig klart, præcist og argumenterende i forhold til problemstillingerne.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Studiegruppearbejde – matrixgrupper.

Titel 7	Korstogene
Indhold	<p>Hvordan så Europa/Verden ud i middelalderen? Hvorfor startede korstogene? Hvilket syn havde mennesket på korstog og muslimer? Hvad er konsekvenserne af korstogsperioden?</p> <p>Intro: Begrebsafklaring om korstog med inspiration fra google "hvad er korstog", wiki og lexicon.dk. Hvad er nødvendigt at vide? Ord som kætter, hedning, islam etc.</p> <p>Opråbet til korstog: Analyse af Urbans opråb ud fra Fulcher af Chartres og Munken Roberts beretninger. Opstilling af spørgsmål til emnet.</p> <p>Verden omkring år 1000 - Vesteuropa, Byzans og Islams fra Visti Hansen, Lars (2004), Korstogene - ide og virkelighed (Vesteuropa og Byzans) s 15-19, 28-33, 38 og Vollmond, Christian (2014), Verdens historie 1, s. 73-77.</p> <p>Det første korstog fra Frederiksen, Peter (2020), Vores Verdenshistorie 1, s. 144-148, herunder to testamenter fra korsfarere.</p> <p>Selvforståelse i tiden og kulturmødet:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Eksempel på bodsrejse fra Fra Carstensen, Mogens (1987), Middelalderliv, s. 34-36 2 Retfærdig krig fra Vollmond, s. 81 og http://centerforhistorieformidling.dk/korstogene-islam-kristendom/tekst-e-og-f.html, 3 Samtidens kritik fra Thiedecke, Johnny (1999), Hellig krig, s. 97-98 og 101 4 Er muslimer værre end kristne, kilder fra Vollmond, s. 83 & Visti Hansen, Lars (2004), Korstogene - ide og virkelighed s. 76 og 95 5 Synet på muslimerne og frankerne selv fra Visti Hansen, s. 72, 85 & 93-94. <p>Korstogenes konsekvenser: Kort- og langsigtede af Frederiksen (2020), s. 148, Brundage (1962) fra Thiedecke, s. 141-142 & Malouff (1983) fra Visti Hansen, s. 144</p> <p>Kernestof: Nationale, regionale og globale konflikter og samarbejdsrelationer. Kulturer og kulturmøder i Europas og verdens historie.</p>
Omfang	8 blokke
Særlige fokus-punkter	<p>Fokus på centrale udviklingslinjer og begivenheder i Europas historie og verdenshistorie, herunder sammenhænge mellem den nationale, regionale, europæiske og globale udvikling. At forstå det enkelte menneskes handlinger i den tid de lever i, og relatere det til vores egen tid og vores værdier. Kompetencer: At kunne redegøre for problemfelterne, at kunne foretage enkle analyser, at kunne forstå faglige begreber. Arbejde med at formulere sig klart, præcist og argumenterende i forhold til problemstillingerne.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, matrixgrupper

Titel 8	Danmark – stat og nation. National identitet
Indhold	<p>Hvilke elementer er vigtige i den nationale identitet? Hvordan har den forandret sig over tid – og hvorfor? Hvilken rolle har specielt genforeningen haft for den nationale identitet?</p>

	<p>Teaser: Om julemarkeder fra Heartbeats.dk, Mette Frederiksens om genforeningen fra https://www.dr.dk/nyheder/politik/dokumentation-se-eller-laes-hele-statsministerens-nytaarstale og Dronning Margrethe IIs nytårstale https://nyheder.tv2.dk/samfund/2021-12-31-laes-hele-dronningens-nytaarstale-her</p> <p>Statsdannelse: Opslag https://da.wikipedia.org/wiki/Stat#Statsdannelser, undersøgelse af begrebet på kongeloven af 1665 https://kbh.systime.dk/index.php?id=234.</p> <p>Baggrundsstof til begrebet nation og tiden frem til 1920: Adriansen, Inge m.fl (2007) FOKUS 2 kernestof i historie, Nationale identiteter, s. 88-94 & 98-101.</p> <p>ID i Helstaten: Loven om indfødsret 1776, Laurits Engelstoft: Tanker om nationalopdragelsen (1808), Anonym skrivelse om at være national (1819), C. F. Allen: Om sprog- og folkeejendommelighed (1848), alle fra http://www.nomos-dk.dk/skraep/.</p> <p>ID efter 1849: Danmarks politik i forhold til hertugdømmerne 1848-1864 fra https://danmark.systime.dk/index.php?id=506 og https://danmark.systime.dk/index.php?id=507. Preussens politik i Slesvig 1864-1920 fra https://graenseforeningen.dk/om-graenselandet/leksikon/soenderjyllands-historie-1864-1920.</p> <p>Om afstemningen i 1920: Resultatet fra https://genforeningen2020.dk/historien/afstemningerne-10-februar-og-14-marts-og-resultatet/, Billedanalyse af plakaterne fra afstemningen 1920 fra Adriansen, Inge m.fl (2007) FOKUS 2 kernestof i historie, s. 100-101, film om de danske bevægelser https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/genforeningen-1920-den-danske-splittelse/</p> <p>Stats- og nationsdannelse og kollektiv erindring frem til i dag: Genforeningssten fra https://graenseforeningen.dk/om-graenselandet/genforeningssten. Kollektiv erindring fra Vollmond, Christian m.fl. (2013), Fra fortid til historie, s. 17-19. Uddrag fra jubilæumstaler efter 1920 (egen kopi) og Mørch, Søren, Nationalstaten, er den død? (1996)</p> <p>Løbende remediering af processen: Dagbogsskrivning af Kong Chr.7 30.1.1776, Kong Fr.6 15.1.1815, CF Allen 25.3.1848, bonden Hans Hansen, Klipleve 5.5 1899, Kong Chr.X 13.3 1920.</p> <p>Kernestof: Stats- og nationsdannelse, nationale og regionale konflikter og samarbejdsrelationer</p>
Omfang	11 blokke
Særlige fokus-punkter	<p>Forløbet fokuserer primært på forandringer i opfattelsen af hvad Danmark er, specielt overgangen fra at være en multistat til en nationalstat. Hvordan vedligeholdes en national identitet. Remediering som forståelsesgreb.</p> <p>Kompetencer: At kunne redegøre for problemfelterne og foretage komplekse analyser. Fortsat arbejde med at formulere sig klart, præcist og argumenterende i forhold til problemstillingerne.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, matrix.

Titel 9	Rusland – den kolde krig og tiden efter
Indhold	<p>Rusland/Sovjetunionens historie specielt under og efter den kolde krig. NATOs, globaliseringens og den Sovjetiske fortids betydning for landets udvikling. Putins betydning for nationen.</p> <p>Intro: Uddrag fra to taler af Præsident Putin - om Ukraine 21.2.22 og til nationen 24.2.2022 med blik for Ideologiernes kamp før 1945, Den kolde krig (1948-1989), Globalisering, Nye statsdannelser & National identitet.</p> <p>Rusland, revolution og verdenskrige: Fra: Vollmond og Smitts (2015), Verdens Historie 2, s. 108, 113-114.</p> <p>Den kolde krigs udvikling: Synet på hinanden vha Kennans X-artikel og Novikovs beretninger fra Bender og Gade, Stormagtspolitikken 1945-1982 og http://verdenidanskperspektiv.systime.dk/indhold/6-den-kolde-krig/den-kolde-krig-1945-1949/ambassadoer-novikov-om-usas-politik-27-sept-1946.html. Udviklingen af den kolde krig fra Smitt & Vollmond (2015), Verdens Historie 2, s. 130-136. Årsagerne til Sovjets fald fra Olsen, Knud og Søndberg, Olaf (2009), Grundbog til historie, Fra kold krig til globalisering, s. 181-184 og tre fortolkninger i http://nyestetid.systime.dk/11-fortolkninger-af-den-kolde-krig.html.</p> <p>Fremtiden set fra 1989: Fukuyama fra Bryld & Haue (2000), Kilder til den nye verden, s. 217-221 og Huntington om civilisationernes sammenstød fra Fokus Kernestof i Historie bd 3, s. 99.</p> <p>Rusland efter 1991: Jeltsins reformer fra Steiner Jensen, Poul & Jakob Møller, Karsten (2022), Rusland – nye og gamle fortællinger https://rusland.systime.dk/?id=290 og https://rusland.systime.dk/?id=311, https://rusland.systime.dk/?id=292 (Økonomiske nøgletal). Putins to fortællinger fra 2000 https://rusland.systime.dk/?id=294 og https://rusland.systime.dk/?id=299, Biografi over Putin http://en.putin.kremlin.ru/bio/page-1.</p> <p>Nato: Dannelsen fra Bryld & Haue (2005), Den nye verden 1945-2000, s. 26-27, Alliancer i asien og oversigt over militært isenkram fra Bryld & Haue, s. 37, NATOs udvikling frem til 2020 fra https://denstoredanske.lex.dk/NATO, Putin om annekteringen af Krim i lyset af udviklingen fra Kulavig, Erik (2018), kilder til RUSLAND – fra tsar til Putin, s. 14-15.</p> <p>Udblik – Danmark & NATO fra Andersen, Lars m.fl. (2007), Fokus Kernestof i historie 3, s. 138-141. USA's syn på Danmark gennem USA's ambassades rapport 1968 fra Fokus 3, s. 151 & 153-157.</p> <p>Kernestof: Ideologiernes kamp i det 20. årh. Forskellige styreformere og samfundsorganiseringer. Globalisering.</p>
Omfang	11 blokke
Særlige fokuspunkter	<p>Forløbet fokuserer på forståelsen af, hvordan den kolde krig har formet perioden efter 1945 og hvordan det har været med til at forme Rusland efter murens fald.</p> <p>Kompetencer: At kunne redegøre for problemfelterne, foretage komplekse analyser, fortolkninger og perspektivere tekster. Fortsat arbejde med at formulere sig klart, præcist og argumenterende i forhold til problemstillingerne.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde.

Titel 10	Inkariget
Indhold	<p>Hvordan fungerede inkasamfundet? Hvordan var det i stand til at ekspanderes så hurtigt? Hvilke konsekvenser har mødet med spanierne haft, såvel på den korte, som på den lange bane?</p> <p>Intro: Vores fordomme om hvad en inka er. Der laves tegninger og læses om fremmedbilleder og kulturmøder fra Rostgaard og Schou, Kulturmøder, Gyldendal 2010, s. 20-21.</p> <p>Inkarigets historie: Inkarrigets ekspansion og forløbet under kampene mod spanierne fra Bjørneboe, Lars (1986), Inkarrigets samfund, s. 36-42</p> <p>Grundmyten om Inkarriget af Garsilaso de la Vega fra Bjørneboe, s. 48-49 & 59.</p> <p>Inkarigets struktur: Betraget fra to forskellige vinkler – Gamboa og Garsilaso de la Vega. Begge i Bjørneboe s. 43-35 og 50-57. inddragelse af teori om kulturmøder og kildekritik.</p> <p>Inkariget i et moderne perspektiv: Sammenligning af beskrivelsen af Inkarriget af Louis Baudin (1928) og Alfred Metraux (1961) fra Bjørneboe, s. 71-72, 79 & 81 og s. 93-96. Materialet som levn: Hvad præger samtidens syn på Inkarriget, specielt i forhold til begrebet socialisme.</p> <p>Konsekvenserne af kultursammenstødet: En analyse af Guaman Pomas billeder fra Schjellerup, Inge (1992) "Guaman Poma og mødet mellem indiansk og spansk kultur" i Noter. Nr. 114 (1992) 32-38, Artiklen "Det amerikanske folkemord" af JENS-ANDRÉ HERBENER http://politiken.dk/debat/profiler/herbener/ECE1708802/de-amerikanske-folkemord/ og etableringen af Casta systemet – billeder og tekst fra Adriansen, Inge m.fl (2007) FOKUS 2 kernestof i historie, s. 29-31</p> <p>Hvordan kan erobringerne forklares: Frederiksen, Peter (2020), Vores Verdenshistorie 2, s. 52, Jerez' forklaring om mødet mellem Pizarro og Atahulapa fra Kilsgaard Madsen og Skovgaard Nielsen (1999), Opdagelserne, Kilde 19</p> <p>Europæernes syn på de fremmede: Forskellige vinkler på årsagerne til synet fra Henry Kamens (1971) og MacNutts (1908) fremstillinger fra Thiedecke, Europa i Opbrud 1453-1799, s. 94-97, samt Inge Schjellerup (2021), Stenenes magi - Tawantinsuyu – Inkaernes rige, s. 113</p> <p>Kernestof: Kulturer og kulturmøder i verdenshistorien. Forskellige samfundsorganiseringer.</p>
Omfang	10 blokke
Særlige fokuspunkter	<p>Forløbet fokuserer på en ikke-europæiske kultur, som har været et stort, magtfuldt imperium. Hvordan det har fungeret og hvordan europæerne har forholdt sig til det. Forståelse for kulturmødets betydning for europæernes fremmedbillede. Indsigt i hvordan synet på begivenheder ændrer sig over tid.</p> <p>Kompetencer: At kunne redegøre for problemfelterne, kunne foretage analyser, kunne forstå fagets brug af materialer. Fortsat arbejde med at formulere sig klart, præcist og argumenterende i forhold til problemstillingerne.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, pararbejde, gruppearbejde, matrix

Titel 11	Ikke statslige magtorganisationer – Mafiaen i Italien
Indhold	<p>At undersøge organisationer, der udfylder væsentlige roller i deres respektive samfund. Hvilke kulturelle faktorer har der skulle være til, for at de kunne opstå og hvordan det være, at de stadig er væsentlige i de respektive nutidige samfund. Casen er mafiaen på Sicilien.</p> <p>Intro: https://faktalink.dk/titelliste/russ At nærme sig en definition på begrebet og stille spørgsmål.</p> <p>Mafiaens opståen i 1800-tallet: Oversigtsmateriale, samt forskellige synspunkter fra samtidigt materiale af Leopoldo Franchetti, Pasquale Villari, Giuseppe Alongi & Giuseppe. Alt i Søndergaard Peter (1995), Mafioso! - en materialesamling om den syditalienske mafia, 1-2 http://www.forlagetlee.dk/emner/mafiaen/hisintro_p.htm.</p> <p>Mafiaens statutter, socialisering og social kontrol. Fra Søndergaard http://www.forlagetlee.dk/emner/mafiaen/hisintro_p.htm.</p> <p>Mafiaens udviklingsfaser frem til 1994: Mafiaen som politisk magtfaktor frem til 1994 fra Søndergaard, Peter (1997), Cosa Nostra indefra – mafia og mafiosi på Sicilien, s. 6-11 og Lassen, Mikkel Thrane m.fl. (2016), Italiens historie, s. 159-164.</p> <p>Mafiaen set indefra. En undersøgelse af mafiaen i Vicari, Sicilien. En slags mikrohistorie. Arbejde med Vincenzo Marsala, som er det første vidneudsagn mod mafiaen indefra fra 1984. Om baggrunden for at vidne, optagelse i og strukturen af mafiaen i Vicari, mafiaens indflydelse på økonomi, politik og hverdagen i Vicari. Tekstuddrag fra Søndergaard, Peter (1997), Cosa Nostra indefra – mafia og mafiosi på Sicilien.</p> <p>Film betydning for synet på mafiaen: Analyse af startscenen i "The Godfather" (1972), og artikel om filmen af Megan Gambino 2012 https://www.smithsonianmag.com/arts-culture/what-is-the-godfather-effect-83473971/, samt perspektivering af Southwell, David (2007), Organiseret kriminalitet – dengang og i dag, s. 53-55.</p> <p>Kernestof: Nationale konflikter, forandringer i levevilkår, kulturmøder.</p>
Omfang	7 blokke
Særlige fokus-punkter	<p>Forløbet fokuserer på indsigt i andre måder at leve på - helt konkret mafiaen i Italien. Der søges forklaringer på, hvorfor disse magtfulde organisationer opstår og hvorfor de har så stor gennemslagskraft og er svære at bekæmpe. Et perspektiv på eget liv i et demokratisk samfund.</p> <p>Kompetencer: At kunne redegøre for problemfelterne, at foretage mere komplekse analyser, at forstå fagets brug af materialer. Mundtlighed: Fortsat arbejde med at formulere sig klart, præcist og argumenterende i forhold til problemstillingerne.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, matrix

Titel 12	Kronologiforløbet - Udslusning (ikke selvstændigt emne)
Indhold	<p>Historiesyn og historiebrug – før og nu. Hvor er de store brud i historien? Hvad er et brud?</p> <p>Uddrag fra Smitt & Vollmond VH 1-2 & Erik Lunds Verdenshistorie 1-6, samt alle forløbene (1-11)</p> <p>Etablering af tidskapsel på gymnasiet.</p> <p>Kernestof: Kronologiforløbet</p>
Omfang	3 blokke
Særlige fokus-punkter	<p>Reflektere over individet som historieskabt og historieskabende, diskussion af periodiseringsprincipper, brud og kontinuitet, historiesyn.</p> <p>Kompetencer: Se konsekvenserne af begivenheder/begivenhedsforløb. Se hvordan og af hvem historien skabes og fortolkes lige nu og hvad faget kan bruges til i et fremtidsperspektiv</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, Gruppearbejde